

'Zwaarste uitbraak vogelgriep in jaren'

Negen bedrijven met vogelgriep in Nederland in een maand tijd. Het is de vraag hoe erg deze uitbraak aan het eind van 2016 is.

Door onze redacteur **Geertje Tuenter**

AMSTERDAM. Het zal geen fijne Kerst zijn geweest voor twee pluimveehouders in het Zuid-Hollandse Zoeterwoude. Bij het ene bedrijf werd vogelgriep aangetroffen, het andere werd vanwege de nabijheid preventief geruimd. In totaal werden meer dan 50.000 kippen gedood deze Kerst.

1 | Hoe ernstig is deze uitbraak van vogelgriep?

Het bedrijf in Zoeterwoude is het negende dat dit jaar besmet raakte met een voor pluimvee zeer besmettelijke en dodelijke vogelgriepvariant. De eerste besmetting was op 26 november. Sindsdien zijn 700.000 kippen en eenden geruimd. Nederland heeft ruim 2.000 pluimveebedrijven waar vooral leghennen en vleeskippen worden gehouden (in totaal zijn er zo'n 100 miljoen kippen in Neder-

land).

Het is de zwaarste uitbraak van vogelgriep in jaren, zegt Hennie de Haan van pluimveevakbond NVP. „Maar gelukkig benadert deze uitbraak die van 2003 niet.” Toen werd grofweg eenderde van de pluimveebedrijven geruimd. „Daar hebben we van geleerd.” Tegenwoordig wordt er sneller getest en, waar nodig, geruimd. Binnen een straal van een kilometer rond een besmetting gebeurt dat ook preventief.

Er zijn overigens geen aanwijzingen dat de nu heersende H5N8-variant, ook besmettelijk is voor mensen.

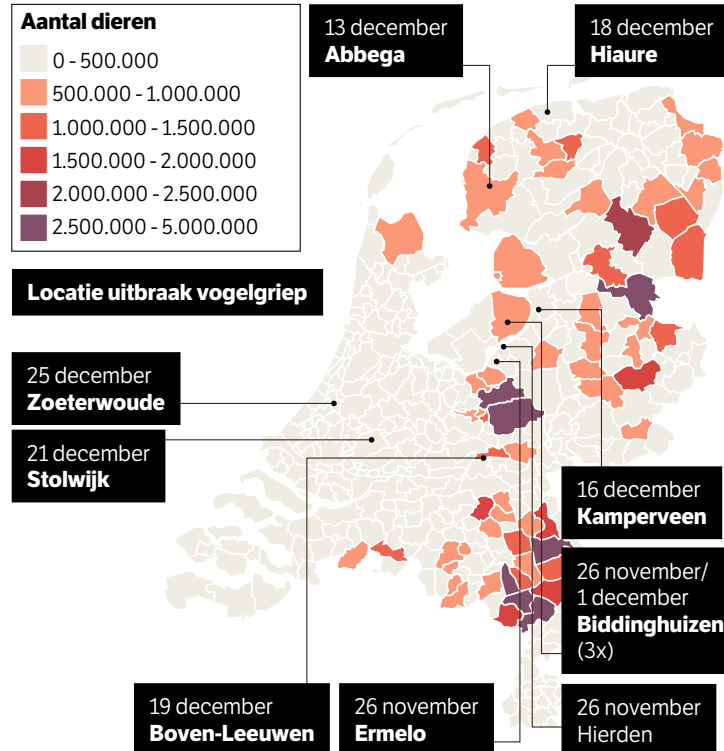
2 | Hoe verspreidt het vogelgriepvirus zich?

In verschillende andere Europese landen, zoals Duitsland, Denemarken en Hongarije, heerst ook vogelgriep. Wilde watervogels namen het virus ook mee naar Nederland tijdens de vogeltrek. Al weken worden er dode watervogels gevonden.

Om die reden geldt sinds begin november een (toen nog preventieve) ophokplicht voor pluimvee. Daarnaast gelden extra hygiënemaatregelen en zijn onnodige bezoekers niet welkom op het erf. Maar besmette poep kan in de stal terecht komen, bij-

Zeer pluimveerijke gebieden nog gespaard

Hoeveelheid pluimvee, in absolute aantallen per gemeente

NRC 281216 / SIS / Bron: CBS, LocalFocus

voorbeeld doordat muizen het naar binnen lopen. Eric Hubers van boerenorganisatie LTO, zelf pluimveehouder, vraagt zich inmiddels af of het virus niet óók via de luchtfilters in stallen verspreid kan worden, maar hier zijn geen bewijzen voor.

3 | Wat zijn de gevolgen voor boeren?

Vogelgriep kost geld. De eerste maand van de uitbraak zo'n 15 tot 20 miljoen euro, berekende Wageningen Economic Research. Kosten zijn het ruimen van dieren, maar ook compensatie voor de boeren. Dat wordt betaald uit een speciaal fonds. Het geld komt van de overheid en van boeren zelf.

Niet alle kosten worden gedekt. De gemiste inkomsten vanwege een lege stal - dat moet minimaal dertig dagen - worden niet gecompenseerd. „Dat wordt gezien als ondernemersrisico”, zegt De Haan. Verzekeren is lastig en duur. In geval van vogelgriep teren boeren in op reserves, zegt De Haan, „of ze schieten in de min”.

Daarnaast is er ook indirecte schade, omdat verschillende landen, zoals Zuid-Afrika, geen pluimveeproducten uit besmette landen afnemen. Dat kan maanden duren - of er nou een nieuwe uitbraak komt, of niet.